

ΣΥΝΟΨΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

II. Τουλιάτος (αρμόδιος σύννοψης της 3ης ενότητας):

Αντικείμενο συνεδρίας: **ιστορικά δομικά συστήματα – ανάλυση και τεκμηρίωση**

Ως προς την ενότητα αυτή, με θέμα τα «Ιστορικά δομικά συστήματα – Ανάλυση και τεκμηρίωση», έχω να πω τα εξής:

Εάν βάλουμε τα ακόλουθα κριτήρια, τα οποία έχουν σχέση με τη γενικότερη έννοια ανάλυση και τεκμηρίωση προκύπτουν ορισμένες παρατηρήσεις που αναφέρω στη συνέχεια:

- 1ο κριτήριο: Ιστορική, λειτουργική και τυπολογική ανάλυση.
- 2ο κριτήριο: Κατασκευαστική ανάλυση.
- 3ο κριτήριο: Ανάλυση παθολογίας και τρωτότητας.
- 4ο κριτήριο: Στατική και δυναμική ανάλυση.
- 5ο κριτήριο: Η ύπαρξη μιας προοπτικής, μιας συγκεκριμένης πρότασης ενίσχυσης, αποκατάστασης και πιθανής αλλαγής χρήσεως.

Με βάση αυτά τα κριτήρια, η βασική παρατήρηση–συμπέρασμα που προκύπτει επί των δέκα εισηγήσεων της ενότητας είναι η διαφορά στην προσέγγιση και τον τελικό στόχο, ως προς την ανάλυση και την τεκμηρίωση του εκάστοτε δεδομένου ιστορικού δομικού συστήματος.

Διαφαίνονται δύο κύριες κατευθύνσεις κατά την προσέγγιση αυτή:

1η κατεύθυνση: Τελικός στόχος είναι η συντήρηση, ενίσχυση, αποκατάσταση και ενδεχομένως, αλλαγή χρήσης. Δηλαδή, επιδιώκεται μια πρακτική τεχνική πρόταση για τη συγκεκριμένη ιστορική κατασκευή.

2η κατεύθυνση: Η στοχοθέτηση αφορά κυρίως στην ιστορική, τυπολογική και μορφολογική ανάλυση και τεκμηρίωση, χωρίς απαραίτητα πρόταση συντήρησης και ενίσχυσης.

Στην πρώτη περίπτωση, παρατηρούνται τα εξής: Η κατασκευή αναλύεται διεξοδικότερα, συστηματικότερα και λεπτομερέστερα. Δεν παραλείπεται, αντίθετα, τονίζεται το κεφάλαιο περί παθολογίας και τρωτότητας της κατασκευής, το οποίο αναλύεται και τεκμηριώνεται προσεκτικά. Συντάσσεται και τεκμηριώνεται πρόταση επισκευών, ενίσχυσης και αποκατάστασης. Η ενδεχόμενη αλλαγή χρήσης βασίζεται στα συμπεράσματα της παραπάνω έρευνας.

Στη δεύτερη περίπτωση, παρατηρούνται τα εξής: Μερικές φορές, απουσιάζει ο προσδιορισμός κι η ανάλυση της παθολογίας. Δεν αναφέρεται η προσπάθεια στατικής

και δυναμικής ανάλυσης και απουσιάζει ή εμφανίζεται γενικά και περιγραφικά μια πρόταση αποκατάστασης.

Αυτές οι παρατηρήσεις στους δυο διαφορετικούς στόχους δημιουργούν τα εξής συμπεράσματα:

1. Διαχωρίζεται και χρησιμοποιείται κατάλληλα, ανάλογα με τον τελικό επιδιωκόμενο στόχο, η έννοια της τεχνικής περιγραφής από την έννοια της τεκμηρίωσης.
2. Με συστηματικό τρόπο και επιτυχία επιλέγεται και διεκπεραιώνεται η αναλυτική διεργασία και τεκμηρίωση, από τυπολογική και μορφολογική άποψη, πολύ περισσότερο και πολύ συχνότερα από ό,τι από την κατασκευαστική.
3. Προσδιορίζεται και εξετάζεται η παθολογία και η τρωτότητα των κατασκευών κυρίως στις περιπτώσεις που έχει τεθεί ήδη ο στόχος κάποιας εφαρμογής.
4. Σε περιορισμένο αριθμό παρουσιάζονται ολοκληρωμένες προσπάθειες αποτίμησης της κατάστασης του προβλήματος κι προσδιορισμού της ικανότητάς του να παραλάβει φορτία και καταπονήσεις.
5. Σε ακόμα πιο περιορισμένο βαθμό παρουσιάζονται ολοκληρωμένες και λεπτομερειακές προτάσεις επισκευών, ενίσχυσης και αποκατάστασης. Όταν αυτές οι προτάσεις παρουσιάζονται στηρίζονται στα προηγούμενα συμπεράσματα.

Κλείνοντας, από το σύνολο των εισηγήσεων του Συνεδρίου, την όλη ατμόσφαιρα και τις τάσεις και λαμβάνοντας υπόψη όσα προανέφερα, διαφαίνεται η δυνατότητα να παρουσιαστεί το εξής διάγραμμα ενεργειών, που είναι χρήσιμα για τους εκπαιδευτικούς ή και πρακτικούς σκοπούς, όταν κάποιος στοχεύει να προσεγγίσει, να αντιληφθεί και να επέμβει σ' ένα μνημείο, ή σε μια ιστορική κατασκευή:

1. Μια δομική κατασκευή προσεγγίζεται, αναλύεται και αντιμετωπίζεται ως ένα ενιαίο δομικό σύνολο, με συνεργασία των δομικών του μελών μέσω καταλλήλων συνδέσεων.
2. Αυτό το συνεργαζόμενο δομικό σύνολο παρουσιάζει συχνά παθολογία η οποία προσδιορίζεται και αναλύεται με βάση την προαναφερθείσα εκάστοτε κατασκευαστική εικόνα.
3. Η ικανότητα λειτουργίας και ασφαλούς παραλαβής φορτίων και καταπονήσεων ενός δομικού συστήματος ή ακόμα και των μελών του διενεργείται με τις κατάλληλες διερευνητικές, υπολογιστικές, προσομοιωτικές, εργαστηριακές και λοιπές μεθόδους. Η διαδικασία αυτή πρέπει να στηρίζεται πάντοτε και να τεκμηριώνεται ανάλογα με τα συμπεράσματα των δύο προηγούμενων ενεργειών.
4. Μετά από τη μελέτη και τη συγκριτική θεώρηση των αποτελεσμάτων των τριών πρώτων επιστημονικών ενεργειών μπορεί και πρέπει να επιχειρηθεί η σύνταξη προτάσεων επισκευών, αποκατάστασης, ενίσχυσης, και τυχόν αλλαγής χρήσης. Κατά τη διαδικασία αυτή, πέραν της σχετικής γενικής γνωσιολογίας κανονισμών, δεοντολογίας κλπ., πρέπει οπωσδήποτε να υπάρχει η

κατασκευαστική και παθολογική ταυτότητα της εξεταζόμενης κατασκευής ή μέρους αυτής. Αυτό είναι κάτι που ζητείται και λαμβάνεται σοβαρά υπόψη.

Παρατήρηση: Για να φθάσουμε στην τέταρτη ενέργεια, δηλαδή την πρόταση επέμβασης, είναι απαραίτητο να ολοκληρωθούν τα τρία προηγούμενα στάδια. Αντιθέτως, είναι απολύτως αποδεκτό επιστημονικά, αν μια μελέτη ερευνητών στοχεύει μόνο στο πρώτο στάδιο ή μόνο στο δεύτερο ή το τρίτο. Πάντοτε, όμως, με την προϋπόθεση ότι, αν κάποιος στοχεύει π.χ. στο τρίτο στάδιο, δηλαδή στην ανάλυση της ικανότητας για παραλαβή φορτίων, δεν μπορεί να παραλείψει το πρώτο και το δεύτερο στάδιο, όπως κι αν στοχεύει στο δεύτερο στάδιο, δηλαδή στην κατασκευαστική ανάλυση, δε μπορεί να παραλείψει το πρώτο στάδιο.